

A Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	2.Kf.700.517/2023/4.
A felperes:	felperes (felperes címe)
A felperes képviselője:	Független Rendőr Szakszervezet (felperesi képviselő címe) (eljáró kamarai jogtanácsos: dr. Oláh Tamás)
Az alperes:	Baranya Vármegyei Rendőr-főkapitányság (7622 Pécs, Vargha Damján utca 1.)
Az alperes képviselője:	dr. Katona-Győr Patrícia kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	megbízási díjjal kapcsolatos közszolgálati jogvita
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes (9. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Pécsi Törvényszék 11.K.700.353/2023/8. számú ítélete

Í T É L E T

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 25.000 (huszonötezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes a tárgydőszakban a helységi Rendőrkapitányság állományában teljesített szolgálatot körzeti megbízott beosztásban. Az alperes a rendőrkapitányság illetékességi területén több, közte a felperes működési körzetét (körzet1) is magába foglaló körzeti megbízotti csoport működési körzetét alakított ki. A felperes a beosztásához nem tartozóan rendszeresen látott el a körzeti megbízotti működési körzetén és a körzeti megbízotti csoport működési körzetén kívül is járőri, járőrszolgálati és egyéb (kísérőőri, COVID ellenőrzési, rendezvénybiztosítási) feladatokat, melyek ellátásáért szolgálati panasz útján megbízási díj megfizetését kérte. Az alperes vezetője a határozatszám1 számú határozatával a szolgálati panaszt elutasította.

A felperes keresete

[2] A felperes tárgyaláson pontosított keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a 2019. november 1. napjától 2022. augusztus 31. napjáig terjedő időszakra – 34 többletfeladatellátással érintett hónapra – bruttó 985.592 forint megbízási díj és késedelmi kamata megfizetésére. Keresetének jogalapjaként a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 71. § (1) bekezdés a), b) és c) pontjait, valamint (5) bekezdését jelölte meg.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[3] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 985.592 forint megbízási díjat és annak késedelmi kamatát. Ítéletét – a körzeti megbízotti szabályzatról szóló 26/2015. (XII.9.) ORFK utasítás (a továbbiakban: KMB szabályzat) 2., 3/d., 15., 21. és 72/c. pontjaira figyelemmel – a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjára és (5) bekezdésére, valamint a belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálati beosztásokról és a betöltésükhöz szükséges követelményekről szóló 30/2015. (VI. 16.) BM rendelet 2. mellékletére alapította. Ítéletének indoklásában kiemelte, hogy a felperes által végzett járőrszolgálati és egyéb feladatok nem tartoztak a felperes kinevezés szerinti beosztásához, továbbá ezeket a felperes (388 szolgálatból 211 esetben) a körzeti megbízotti működési körzetén kívül látta el. Utalt rá, hogy a körzeti megbízotti csoport létrehozása nem eredményezhette a felperes eredeti működési körzetének megváltozását. Kiemelte, hogy a munkáltató a kinevezés szerinti beosztás keretein belül határozhatja meg a munkaköri leírásban a ténylegesen ellátandó feladatokat, amelyeket a hivatásos állomány tagja jogosult és köteles ellátni, azonban jogellenes az olyan gyakorlat, amikor a munkáltató a munkakör részének tekinti egy másik munkakör akár átmeneti, akár tartós feladatának ellátását. Mivel a felperes a munkáltató utasítása alapján visszatérően, rendszeresen ellátott a beosztásába nem tartozó többletfeladatokat a működési körzetén kívül, ezért részére a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja alapján e feladatok után megbízási díj jár. Rögzítette továbbá, hogy a megbízási díj a különleges jogrend idejére is megilleti a felperest, mivel önmagában az a körülmény, hogy valamely időpontban és területre vonatkozóan különleges jogrend kerül kihirdetésre, nem képezheti kellő indokát annak, hogy a körzeti megbízottat beosztásával egyébként össze nem

függő feladatra ellentételezés nélkül igénybe vegyék. A megbízási díj havi összegét a kereseti kérelemmel egyezően, valamennyi szempont mérlegelésével a rendvédelmi illetményalap 75 %-ában határozta meg, figyelemmel arra, hogy a peresített időszakban a felperes rendszeresen végzett egyéb tevékenysége miatt a körzeti megbízotti feladatai háttérbe szorultak és több különböző típusú feladatot látott el, a többletfeladatok elérték átlagosan a havi szolgálati idejének felét, ugyanakkor az ellátott feladatok alacsonyabb beosztáshoz tartoztak.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[4] Az elsőfokú ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben annak megváltoztatásával elsődlegesen a kereset elutasítását, másodlagosan a marasztalási összeg mérséklését kérte. A Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja és a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományát érintő személyügyi igazgatás rendjéről szóló 31/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: 31/2015. BM rendelet) 2. melléklete megsértésére hivatkozva vitatta az elsőfokú ítéletnek a körzeti megbízotti csoport működési körzetével kapcsolatban tett megállapítását; álláspontja szerint a körzeti megbízotti csoport rendeltetésére tekintettel – a KMB szabályzat 15. és 72/c. pontjaira figyelemmel – a felperes jogszerűen láthatott el saját működési körzetén kívül, de a csoport működési körzetén belül akár járőri feladatokat is. A felperes nem látott el rendszeresen a működési körzetén kívül beosztásához nem tartozó feladatot, a 34 hónap alatt 388 szolgálatot érintő esetszám nem értelmezhető rendszeres többletfeladat-ellátásnak. A felperes a KMB szabályzat 37. pontja szerinti közterületi tevékenységet látott el, ezért nem jogosult a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja alapján megbízási díjra. A különleges jogrenddel kapcsolatban kifejtette, hogy a KMB szabályzat 21. pont c) alpontja szerint pusztán eseti jelleggel vonta el a felperest működési körzetéből, aki ennek során többletfeladatot nem végzett, megbízási díjra nem jogosult. Hivatkozva a 31/2015. BM rendelet 35. § (6) bekezdésére, valamint a Hszt. 71. § (4)-(5) bekezdéseire sérelmezte a megbízási díj mértékét is, mivel az eseti jelleggel ellátott, beosztásához nem tartozó feladatok nem jelentettek komoly többletterhet és nem nehezítették meg a felperes körzeti megbízotti feladatainak ellátását, azok szélesebb szaktudást nem igényeltek. Fenntartotta azt az álláspontját, hogy a felperes által elvégzett feladatokat lefedő beosztások a felperes beosztásánál alacsonyabb besorolásúak voltak, melyeket a felperes mindvégig magasabb illetményért látott el. A körzeti megbízott és a járőr alapvetően rendészeti feladatokat lát el, a feladatok párhuzamosak, azonosak, átfedik egymást, ezért a megbízási díj elsőfokú ítéletben alkalmazott mértéke indokolatlan.

[5] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Utalt rá, hogy az alperes a fellebbezésben nem hivatkozott olyan körülményre, amelyet az elsőfokú bíróság ne vizsgált volna meg. Kiemelte, hogy a KMB szabályzat egyértelműen meghatározza, hogy a körzeti megbízott járőrfeladatokat milyen szűkítésekkel hajthat végre, és rámutatott, hogy a körzeti megbízott nem vehető igénybe (csoport) működési körzetén kívüli, valamint, ha a járőrpár másik tagja mellette nem járőr, járőrszolgálati feladatokra. Rendszeresen ellátott a csoportkörzeten kívül is feladatokat. A megbízási díj mértékével összefüggésben hivatkozott az irányadó bírói gyakorlatra.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[6] A fellebbezés – az alábbiak szerint – megalapozatlan.

[7] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 108. § (1) bekezdése szerint a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között bírálta felül. A másodfokú eljárás terjedelme vizsgálatakor az ítéltábla figyelembe vette, hogy az alperes az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást nem vitatta, az ítélet – jogalapra vonatkozó – anyagi jogi álláspontjának felülvizsgálatát kérte a másodfokú bíróságtól, továbbá az összecszerűsége vonatkozó bírói mérlegelést támadta. A felülbírálati jogkörét illetően a másodfokú bíróság rögzíti, hogy az alperes fellebbezésében hivatkozott Hszt. 71. § (4) bekezdése, valamint a 31/2015. BM rendelet 2. melléklete megsértésére, azonban ezzel összefüggően a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait nem adta elő, ezért – a Kp. 99. § (1) bekezdésére, 100. § (2) bekezdés b) pontjára és 104. § (1) bekezdésére figyelemmel – az ítéltábla ebben a körben nem vizsgálódhatott, mivel a fellebbezésnek e körben nem voltak olyan érvei, amelyeket a másodfokú bíróság összevethetett volna az ítéleti indokolással. Ekként a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között eljárva a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a releváns jogszabályi rendelkezéseket megfelelően alkalmazta, ítéletének indokolásában e döntése indokait részletesen kifejtette, amellyel a másodfokú bíróság az alábbiak szerint értett egyet.

[8] A felek közötti jogvita alapvető kérdését a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt feltételek teljesülése jelentette, tekintettel arra, hogy az alperes álláspontja szerint a felperes által ellátott feladatok beosztásának részét képezték, azok többletfeladat jellege nem támasztható alá. Az ezzel kapcsolatos megállapítások az elsőfokú ítélet anyagi jogi álláspontjának felülbírálatához tartoznak, és a felek eltérő jogértelmezéséből fakadnak, amely jogértelmezéseket azonban a Kúria már a fellebbezésben felvetett valamennyi jogszabálysértés-állítás esetében elvégezte.

[9] A Hszt. 71. § (1) bekezdésének c) pontja szerint a hivatásos állomány arra alkalmas tagja átmenetileg megbízható a szolgálati beosztásához nem tartozó feladatkör ellátásával, többletfeladatként. Erre figyelemmel az alperes jogszerűen utasíthatta a felperest olyan feladatok elvégzésére, melyek a képzettségéhez, végzettségéhez, szakmai tapasztalatához kapcsolódtak és ahhoz igazodtak. Ugyanakkor hangsúlyozandó: az alperesnek az a joga, hogy a felperest a körzeti megbízotti beosztásához tartozó feladatok mellett más feladatok elvégzésére utasíthatja, nem sértheti a felperes kinevezése szerinti beosztását, továbbá az utasítás teljesítése esetén az érintett ellenszolgáltatásra való jogosultságát. Ha a felperes a megbízást az eredeti szolgálati beosztásának ellátása mellett végzi, a többletszolgálatért díjazásra jogosult [Hszt. 71. § (5) bekezdés].

[10] Az alperesnél a felperes körzeti megbízotti beosztása az állománytáblában rendszeresített és a kinevezésében rögzített szolgálati beosztás (munkakör). Helyesen utalt az

elsőfokú ítélet az e körben következetes bírói gyakorlatra (Kf.VII.39.247/2020/4., Kf.VII.39.389/2021/4., Kf.VII.39.523/2021/4.), amely szerint a munkakör kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség, így ezen elvi alapból eredően jogellenes az olyan gyakorlat, amikor a munkáltató a munkakör részének tekinti egy másik munkakör – akár átmeneti, akár tartós – feladatainak ellátását. Az alperes csak a kinevezés szerinti munkakörön, tehát beosztáson belül határozhatja meg szabadon a munkaköri leírásban nevesített feladatokat, a munkaköri leírásba más munkakörbe tartozó feladatokat jogszerűen nem építhet be.

[11] A Kúria korábbi, jelen ügyben is irányadó határozataiban (Kfv.VII.37.642/2020/5., Kf.VII.39.525/2021/3.) kimondta, hogy a Hszt. 71. § (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott kritériumok konjunktívak, ebből következően a felperest akkor illetheti meg a megbízási díj, ha nem a kinevezés szerinti beosztásához tartozó feladatkört látott el, többletfeladatként. Ezzel összefüggésben nem azon van a hangsúly, hogy a többletfeladat okozott-e többletterhelést, hanem azon, hogy a feladat a kinevezés szerinti beosztáshoz tartozónak tekinthető-e. Amennyiben a rendszeresen elvégzett további tevékenység nem tartozik az adott szolgálati beosztáshoz, az mindenképpen többletfeladatként értékelendő.

[12] A Kúria következetes – jelen perben is irányadó – gyakorlata szerint a munkáltató utasítása alapján a hivatásos állomány tagja ugyan esetenként köteles ellátni a beosztása szerinti tevékenységhez nem tartozó feladatokat is, az ilyen jellegű feladat tartós ellátása ugyanakkor nem maradhat ellentételezés nélkül. Amennyiben a hivatásos szolgálati viszonyban álló hosszabb időn át a beosztásához nem tartozó feladatkört lát el, többletdíjazásra jogosult (Kf.VII.39.523/2021/4., Kf.VII.39.525/2021/3.). Ha a hivatásos állomány szolgálati viszonyban álló tagja (a körzeti megbízott) hosszabb időszakon át rendszerszintűen a beosztásához nem tartozó feladatkört ellátja, a járőrfeladatokat a körzeti megbízott működési és csoportműködési körén kívül nem eseti, hanem napi rendszerességgel végzi, az többletszolgálatnak minősül és annak ellentételezésére jogosult (Kf.VII.45.076/2022/4., Kf.VII.45.006/2022/4.).

[13] A felperes által végzett járőrszolgálati és egyéb feladatok, mint a munkáltató egyoldalú utasítása alapján végzett feladatok, nem tartoztak a felperes kinevezés szerinti beosztásához. Az elsőfokú bíróság a becsatolt felperesi kimutatás (F/6.) alapján helyesen következtetett a többletfeladat ellátására. Az elsőfokú bíróság továbbá ítéletében helytállóan rögzítette, hogy a felperes a – beosztásába nem tartozó – járőrfeladatokat a körzeti megbízott működési és csoportműködési körén kívül nem eseti jelleggel, hanem visszatérő jelleggel, rendszeresen végezte, amelyre nem adtak jogalapot a KMB szabályzat alperes által hivatkozott pontjai, mert ezek a feladatok nem a felperes kinevezés szerinti beosztásához tartozó feladatok. A felperest a peresített időszakban havonta nagy számban, rendszeresen – tehát nem eseti jelleggel – osztották be a körzeti megbízotti és csoport működési körzeten kívül járőri feladatokra, ezért az alperes megalapozatlanul hivatkozott a KMB szabályzat 21. pont c) alpontja alapján arra, hogy a különleges jogrend időszakában a körzeti megbízott működési körzeten kívüli járőri tevékenysége megbízási díjra nem jogosít. A veszélyhelyzet miatti személyi átcsoportosítások a felperes eredeti szolgálati beosztása mellett ellátott többlettevékenység ellentételezése alóli mentesülésre nem adnak alapot (Kf.VII.45.184/2021/4., Kf.VII.45.176/2021/4.).

[14] A kereseti igény jogalapját tekintve nincs jelentősége az elsőfokú bíróság azon álláspontjának, hogy a felperes működési körzetének a körzeti körzetet, és nem a körzeti megbízotti csoport körzetet tekintette, mivel – az alperes által nem megdöntött tényállás szerint – a felperes rendszeresen ellátott a körzeti megbízotti csoport működési körzeten kívül is járőri feladatokat. Az ugyanis, hogy az ellátott többletfeladatok mennyisége miként alakul, nem a helyettesítési díjra való jogosultság, hanem annak a mértéke megítélésénél vehető figyelembe. A csoportkörzetekkel összefüggésben a másodfokú bíróság megjegyzi, hogy a körzeti megbízotti csoport a rendőri feladatok összehangolása, a szolgálat ellátásának hatékonysága érdekében egyrészt a vezetés-szolgálatszervezés [KMB szabályzat 3. pont b) alpont], másrészt távollét esetén – a KMB szabályzat 2. pont b) alpontja szerinti – körzeti megbízotti feladatot képező folyamatos rendőri jelenlét biztosítása (KMB szabályzat 15. és 27. pont) együttes céljából hozható létre. A Hszt. preambulumban is rögzített alkotmányos követelményhez igazodó folyamatos szolgálatellátás biztosítása miatt – a munkaköri leírásban meghatározott illetékességi szabályokra is figyelemmel – különös jelentősége van a körzeti megbízotti működési körzeten kívül, de körzeti megbízotti csoport körzetben ellátott feladatok egyenként történő vizsgálatának. Ezen esetekben az ellátott szolgálati feladat beosztáshoz tartozónak (KMB szabályzatban rögzített feladat) vagy többletfeladatnak (KMB szabályzattól eltérő vagy tiltott feladat) minősítése nem dönthető el pusztán a feladatellátás helye alapján. Erre a KMB szabályzat 2. pont bevezető mondatrésze és 72. pont c) alpontja sem ad alapot.

[15] A fentiek szerint az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg azt, hogy a felperes által rendszeresen végzett járőrszolgálat és egyéb feladatok ellátása a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja szerinti többletfeladatként értékelhető, amely a Hszt. 71. § (5) bekezdése alapján megbízási díjra jogosít.

[16] Az alperesi vitatásra figyelemmel a másodfokú bíróság vizsgálta az elsőfokú mérlegelési tevékenység jogszerűségét. Mivel az alperes nem állapította meg és nem fizetett megbízási díjat a felperesnek, ezért a megbízási díjat a bíróság mérlegelési jogkörében határozhatta meg. Az elsőfokú bíróság a rendvédelmi illetményalap (38.650 forint/hó) 75%-ában történő meghatározással a megbízási díj mértékére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket nem sértette meg, a mérlegelés törvényben biztosított kereteit nem lépte túl; figyelembe vette valamennyi szempont összességében mérlegelése mellett azt, hogy a felperes körzeti megbízotti feladatai háttérbe szorultak, több különböző típusú feladatot látott el, a többletfeladatok mértékét, és az ellátott feladatok alacsonyabb beosztáshoz tartoztak. Mindezekre tekintettel alappal állapította meg, hogy a rendvédelmi illetményalap 50-200%-áig terjedő keretek között a 75%-os mértékre irányuló kereseti igény a többletfeladatok gyakoriságára, jellegére tekintettel nem tekinthető eltúlzottnak, ezért az alperes a mérlegelés során figyelembe vett tények fennállását, a mérlegelés okszerűségét sikerrel cáfolni nem tudta, így az összecszerűség körében tévesen hivatkozott a 31/2015. BM rendelet 35. § (6) és a Hszt. 71. § (5) bekezdéseinek sérelmére.

[17] Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[18] A pervesztes alperes a Kp. 35. §-a alapján alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése és 102. § (1) bekezdése, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 4. § (1) bekezdés a) pontja és 3. § (5) bekezdése alapján köteles a fellebbezéssel érintett pertárgyértékhez – a felszámított munkadíjhoz képest alacsonyabb összeggel – igazodó, és a jogi képviselő által kifejtett munkával arányosan számított, a pernyertes felperest megillető másodfokú perköltség megfizetésére.

[19] Az alperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján személyes illetékmentes, ezért az Itv. 39. § (1) bekezdés és 46. § (1) bekezdés alapján meghatározott (78.847 forint) összegű fellebbezési eljárási illetéket a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 95. § (1) bekezdés c) pontjára és a Pp. 102. § (6) bekezdésére figyelemmel az állam viseli.

[20] Az ítéltábla a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 77. §-a alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[21] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2024. június 26.

dr. Szőke Mária s.k.	dr. Bendli Attila József s.k.	dr. Bíró Péter s.k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró